

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.105/2023/5.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: dr. Csapó Dávid Balázs ügyvéd, ügyvéd címe.

Az alperes: I.r. alperes, I.r. alperes címe, I. rendű,

II.r. alperes, alperes címe, II. rendű

Az alperes képviselője: Nagy János Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, amely az I. és II. rendű alperest képviseli

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.P.22.073/2022/19. számú végzéssel kijavított 33.P.22.073/2022/18. számú ítélet

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja és a keresetet teljesen elutasítja.

Mellőzi a II. rendű alperest perköltség és illeték megfizetésére kötelező rendelkezést. A felperes által az állam javára fizetendő kereseti illeték összegét 36.000 (harminchatezer) forintra felemeli azzal, hogy az összeg megfizetése a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára e határozat meghozatalának napjától számított 60. napon esedékes.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak 96.000 (kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára. Az illeték megfizetése az e határozat meghozatalának napjától számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A ripost.hu internetes oldalon 2022. július 9-én „felperes áldozata: az asztalomnál evett, mégis meglopott” címmel jelent meg cikk (első kijelentés). Az írás bevezetője tartalmazta, hogy „személyl amíg él, nem bocsájt meg felperesnek, aki elvette gyermeke jövőjét” (második kijelentés). A sajtóközlemény szerint „Miközben felperes éppen egy települési luxuslakásban, a lábán nyomkövetővel »piheni ki« a 14 rácsok mögött töltött hónapokat, addig a károsultjai erejüket megfeszítve próbálnak meg talpon maradni a sokmillió átverés után. Vannak, akik mindenüket elveszítették, miután üzleteltek az egykori megasztárossal és akad olyan károsult is, aki azt állítja, minden nap látja fia szemében a kérdést: Apucika, miért nem mehetünk haza?!”

[2] Idézte a cikk személyl, „[...] akinek alaposan átíródott a jövőképe azóta, hogy az énekes 40 millió forinttal megrövidítette.” (harmadik kijelentés). Az „Apucika, mennyit kell dolgoznom...?” alcímet követően szerepel az üzletember nyilatkozata, mely szerint „Ha annak idején nem hoznak össze engem felperessel, akkor most én és a családom 40 millióval lennénk beljebb és nagyobb biztonságban tudhatnám a kisfiam jövőjét, mint most. Alaposan átrendezte az életünket... El kellett adnom a luxus telephelyemet. Azt az ingatlant, ahová a kisfiam született és ahol az első éveit töltötte. Gyakran autózunk arra és mindig összeszorul a szívem, amikor látom, ahogy a gyermekem vágyakozva nézi a kaput. Ilyenkor mindig rám néz és csak ennyit kérdez: Apucika, mennyit kell dolgoznom azért, hogy egyszer visszavásároljam neked...?!”.

[3] A riportban idézett megszólalása szerint „[...] persze én is kellettem ahhoz, hogy felperes átverhessen, de azt, hogy a fiamat is átvágta, soha nem bocsájtom meg neki”.

[4] Az I. rendű alperes a felperes helyreigazítási kérelmének nem tett eleget.

[5] A felperes keresetében az I. rendű alperest arra kérte kötelezni, hogy tegyen közzé helyreigazító közleményt a ripost.hu internetes hírportálon önálló hírként. A közzétételt legalább 24 órán keresztül a portál főoldalán, az eredeti cikkel azonos helyen és betűszedéssel, az eredeti címről elérhetően kérte, azzal egyidejűleg az eredeti cikk címe alatt, annak szövege előtt, a cikk elérhetőségéig, de legalább 60 napig, a következő szöveggel: „Helyreigazítás: A 2022. július 9. napján »felperes áldozata: az asztalomnál evett, mégis meglopott« címmel közzétett cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy személyl felperes áldozata, valamint, hogy felperes elvette személyl gyermekének a jövőjét. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy felperes 40 millió forinttal megrövidítette személyl. A valóság ezzel szemben az, hogy a büntetőeljárás eredményeképpen megállapítást nyert, hogy felperes sem személyl, sem egyetlen hozzátartozója sérelmére sem követett el bűncselekményt.”

[6] A II. rendű alperessel szembeni keresete a perköltségben marasztalásra irányult.

[7] A felperes keresetét a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 12. § (1)-(2) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) bekezdésére, a 496. § (1) bekezdésére és a 499. § (1) bekezdésére alapította.

[8] Érvelése szerint a cikk sérelmezett állításai valótlanok. Az első kijelentés „áldozat” fordulata önmagában bűncselekmény elkövetésére utal. Bár személyl feljelentést tett, a nyomozó hatóság az eljárást megszüntette. Üzleti kapcsolatuk a folyamatos autócserék és kölcsönös beszámítások miatt nyomonkövethetetlenné vált. Kár keletkezését nem lehetett megállapítani, személyl összecszerűsége vonatkozó előadásai önmagukban is ellentmondóak voltak. A felperes bűncselekményt nem követett el.

[9] Az alperes eljárásának felróhatóságát az a tény bizonyítja, hogy a büntetőeljárás 2022. május 19-én, több hónappal a cikk megjelenése előtt megszűnt. A szerkesztőség a tőle elvárható gondosságot elmulasztotta, a felperest sem kereste meg a közlést megelőzően.

[10] Az I. és a II. rendű alperes – együttesen előterjesztett ellenkérelmükben – a kereset elutasítását indítványozták. Előadásuk szerint a kifogásolt kijelentések személyl értékítéletét tartalmazzák, a közlések valós ténybeli alappal rendelkeznek. Bizonyítékként hivatkoztak személyl peres eljárásban tett nyilatkozatára (a Fővárosi Törvényszék 65.P.22.071/2022. számú eljárása). A felperes és személyl üzleti kapcsolatban voltak, az utóbbinak pedig jelenleg is kiegyenlíthetlen követelése áll fenn. Ezért a tényekből alkotott értékítélete az, hogy a felperes áldozata volt, illetve, hogy a felperes elvette gyermeke jövőjét. Ugyancsak a tanúvallomásra utalva hangsúlyozták, hogy a 40 milliós kár összecszerűsége ugyan nem bizonyított, az okozott kár nagyságrendjét azonban személyl nyilatkozata és egy 20 milliós tartozásról kiállított okirat alátámasztotta. A cikk nem vádolta a felperest

bűncselekmény elkövetésével, ezért a sérelmezett közlésekkel szemben nem tartották indokoltnak a valóság közlését. Kérték az eltúlzott mértékű perköltségigény mérséklését is, figyelemmel a folyamatban lévő, hasonló tárgyú peres eljárásokra.

[11] Az elsőfokú bíróság – a 19. sorszámú végzésével kijavított – 18. sorszámú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy a ripost.hu internetes hírportálon önálló közleményként, a 2022. július 9. napján „felperes áldozata: az asztalomnál evett, mégis meglopott” címmel közzétett cikk alá, külön keretben „Helyreigazítás” címmel, mindaddig, amíg az eredeti tartalom elérhető, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

[12] Helyreigazítás: „A 2022. július 9. napján »felperes áldozata: az asztalomnál evett, mégis meglopott« címmel közzétett cikkünkben megalapozatlanul állítottuk, hogy felperes 40 millió forinttal megrovidította személylét. A valóság ezzel szemben az, hogy felperes és személylét között korábbi üzleti kapcsolatukból fakadó elszámolási vita van.”

[13] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 105.000 forint perköltséget. A felperest és a II. rendű alperest személyenként 18.000 forint eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

[14] Ítéletének indokolásában az alkalmazott jogszabályok körében idézte Magyarország Alaptörvényének IX. cikk (1)-(3) bekezdését, az Smtv. 12. § (1) bekezdését, a Pp. 495. § (1) bekezdését, a 496. § (1) bekezdését.

[15] A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma által elfogadott PK 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezési iránymutatást elvégezve arra a következtetésre jutott, hogy az alperes cikkében megjelentek nagyobb részben véleménynek, értékítéletnek, kisebb részben tényállításnak tekintendők.

[16] Az első és a második közlést az elsőfokú bíróság olyan valós tartalommal bíró értékítéletnek tekintette, amelyeket a tanú a büntetőeljárásban meghozott határozatban is megjelenített vagyoni károsodásának értékeléseként fogalmazott meg. Ezért ezek a kijelentések a PK 12. számú állásfoglalás III. része alapján nem szorultak bizonyításra. A vélemény alapjául szolgáló tények „igazolása” (helyesen: bizonyítása) esetén az értékelés valós volta sajtó-helyreigazítás keretében nem vizsgálható. A büntető ügyben meghozott jogerős határozat szerint a felperes – meg nem állapítható mértékű – kárt okozott személylétnek. Emiatt a sértett áldozatnak tekinthető. személylét úgy élte meg azt a helyzetet, hogy a tőle átvett gépkocsik ellenértékét a felperestől nem kapta meg. A felperes pedig nem kérheti számon a sértetten és az őt idéző sajtószerven az „áldozatként” minősítést. személylét a másik perben (a Fővárosi Törvényszék 65.P.22.071/2022. számon folyó eljárásában) tanúként is előadta, hogy ingatlana eladásának szükségességét az életük, illetve a fia élete tönkretételeként élte meg. Ez pedig olyan véleménynyilvánítás, amelyet – szintén a PK 12. számú állásfoglalás III. része alapján – nem kellett bizonyítani, a vélemény alapjául szolgáló körülményt a tanú hitelt érdemlően előadta.

[17] A harmadik közlés értékelésekor az elsőfokú bíróság jelentőséget tulajdonított a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya által folytatott nyomozás során csatolt, illetve abban keletkezett okiratoknak, a felperes és személylét között létrejött kölcsönszerződésnek, valamint személylétnek a Fővárosi Törvényszék előtt 65.P.22.071/2022. számon folyt perben tett tanúvallomásának. E bizonyítékok tartalmát ismertetve megállapította, hogy a felperes tartozhat személylétnek az egymással fennállt üzleti kapcsolatuk alapján. Megítélése szerint azonban a 40 millió forintösszegszerűség nem tekinthető megalapozottnak, az teljes mértékben nem „igazolódott”, de a teljes cáfolata sem bizonyított. Ezért az I. rendű alperes nem valótlannal, hanem megalapozatlanul állította azt, hogy a felperes 40 millióval rövidítette meg személylét.

[18] A cikk megjelenésekor a felperessel szemben indult büntetőeljárás ugyan már befejeződött és az írás nem egy arról szóló tudósítás. A sajtószerv azonban a sértett útján számolt be az eljárásról, illetve annak sértettjét nyilatkoztatva mutatta be olvasóinak a tanú által állított károkozást. A beszámoló az eljárás adott szakaszának nem teljesen felelt meg, azonban a megszüntető határozat kézbesítésének időpontja nem „igazolt” (helyesen: bizonyított), így az a tény sem volt megállapítható, hogy személyl vagy a sajtószerv erről mikor értesült. Ezért – a PK 14. számú állásfoglalásnak megfelelően – a sajtószervnek nem kellett a tanúvallomásban előadottak valós voltát bizonyítania.

[19] Az elsőfokú bíróság a valóság közlését a kereseti kérelemben foglaltaktól eltérően rendelte el, mivel a büntetőeljárás megszüntetésének oka a felperes és személyl közötti üzleti kapcsolat követhetlensége volt. A közzététel időtartamát is eltérő módon határozta meg annak érdekében, hogy arról az olvasók megfelelő köre értesüljön.

[20] Kitért még indokolásában a felperes közszereplői helyzetére és a büntetőeljárások közérdeklődésre számot tartó jellegére, amit jelen esetben a felperes média világában közismert személye felértékelte. Ezért következtetése szerint a felperes nem kifogásolhatja a sajtó túlzott érdeklődését.

[21] A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1), (2) bekezdése, a 82. § (1)-(2) bekezdése és a 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, a pernyertesség-pervesztesség arányát egyenlő mértékűként állapítva meg. Mivel az alperesek nem számítottak fel perköltséget, e tárgyban nem határozott.

[22] A felperes által előterjesztett perköltségigényt nem találta teljes egészében megalapozottnak, így azt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte, figyelembe véve a keresetlevél előterjesztését megelőző eljárást, valamint a megtartott tárgyalást is.

[23] A keresetlevél elkészítésére 5 órát, a két tárgyalásra 2 órát számolt el azzal, hogy a tárgyalás vonatkozásában a 100.000 forint igényelt összeget nem támasztotta alá a fél és a jogi képviselő közötti megállapodás, ezért a $7 \times 30.000 = 210.000$ forint perköltség összeg felét ítélte meg a felperes javára.

[24] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen valamennyi fél fellebbezett.

[25] A felperes jogorvoslati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, keresetének teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte a II. rendű alperes perköltségben marasztalását is.

[26] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésére, valamint a (3) bekezdés *a), c), d)* pontjára alapította. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti az anyagi és eljárásjogi szabályokat. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a bizonyítékokat és nem volt tekintettel az irányadó bírói gyakorlatra sem. Az elsőfokú ítélet a [21]-[22], [26], [33]-[34], [35] és [36] bekezdéseiben iratellenes megállapításokat, illetve megtévesztő indokolást tartalmaz.

[27] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának [21]-[22] és [26] bekezdésében tévesen értelmezte az Alaptörvény véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó rendelkezéseit úgy, hogy „önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre”. Az irányadó bírói gyakorlat szerint a véleménynyilvánítás szabadsága olyan kijelentésekre terjed ki, amelyek egy adott személy adott témával, személlyel, történéssel kapcsolatos, a számára rendelkezésre álló tények és információk összessége alapján, a tudatában leképződő

értéktételest teszi (jellemzően) nagyobb csoport számára ismertté vagy hozzáférhetővé. Jelen esetben azonban vélhetően a felperes – valótlán tények alkalmazásával történő – rossz színben feltüntetése volt a cél, egy személyl által teljes egészében ismert eseménnyel kapcsolatban, az általa az alperesekhez intézett nyilatkozatok útján. Az alperesek felróhatóságát az alapozza meg, hogy egy olyan negatív értéktételest közvetítő közlemény kiadásának engedtek teret, amely valós voltának ellenőrzését meg sem kísérelték.

[28] Az indokolás [33]-[34] bekezdésében foglaltakat ellentmondónak tartotta. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy személyl meghallgatása során ugyan többször önellentmondásba keveredett, de az egyértelműen megállapítható, hogy a tartozás összege meg sem közelíti a 40 millió forintot. Mindemellett a büntetőeljárást a hatóság 2022. május 19-én megszüntette, ellentétben az elsőfokú bíróság által megállapított 2022. augusztusi időponttal. Emiatt nem irányadó a PK 14. számú állásfoglalás sem, mivel a cikk nyilvánosságra hozatalakor a büntetőeljárás már nem volt folyamatban.

[29] A felperes érvelése szerint tévesen minősítette az elsőfokú bíróság értéktételest az első és a második kijelentést. Ezeknek az állításoknak a valós volta bizonyítható, ezért azok tényállításként tekintendők. Az alperesek a közlések valóságát személyl tanú előadásával próbálták bizonyítani, aki azonban többször önellentmondásba keveredett, a cikkben megjelent kijelentéseit megismételte, előadását azonban nem bizonyította. A támadott két közlés valótlanságát támasztja alá a büntetőeljárás megszüntetése és az a tény, hogy személyl a felperessel szemben nem kezdeményezett polgári pert az állított kár megtérítése érdekében.

[30] Az elsőfokú bíróság téves következtetés eredményeként állapította meg azt is, hogy a felperes kárt okozott személylnek. Az alperesek nem bizonyították, hogy személyl a házának eladására a felperessel folytatott üzleti tevékenység eredménye miatt kényszerült.

[31] A nyomozó hatóság eljárást megszüntető határozata szerint a felek közötti „folyamatról kizárólag személyl kézzel írt feljegyzései állnak rendelkezésre. felperes által is aláírt kétoldalt megállapodás más ügyletről szól, így kettejük között létrejött jogügyletek nem egyértelműen nyomonkövethetők”.

[32] Az eljárás anyagává tett tanúvallomás alapján egyértelmű, hogy a kölcsönmegállapodás fiktív ügylet volt, az valójában személyl és a perben nem álló harmadik személy közötti ingatlan adásvételére vonatkozott. személyl azt is elismerte, hogy állítólagos kára részben abból származott, hogy két autót szándékosan felértékelte (a Fővárosi Törvényszék 65.P.22.071/2022. számú pere). Az alperesek nem bizonyították, hogy a felperes megkárosította volna személylt, így az I. rendű alperes köteles e valótlán tényállítást is helyreigazítani.

[33] A felperes nyomatékosan kérte annak értékelését, hogy az alperesek személyl állításainak hitelességéről nem győződtek meg (a Fővárosi Törvényszék 65.P.22.071/2022/10. számú jegyzőkönyve, 4. oldal második bekezdés). A sajtószerv nem tett eleget a tőle elvárható gondosság követelményének. Az elsőfokú bíróság azzal követett el jogszabálysértést, hogy bizonyítottság nélkül valónak fogadott el egy hamis tartalmú közlést.

[34] Az érdemi döntés [36] bekezdése szerint a felek között „üzleti kapcsolatukból fakadó elszámolási vita van”, ennek ellenére az elsőfokú bíróság azonban érintetlenül hagyta az első kijelentést. A harmadik közlés tekintetében helyreigazításra kötelezte a szerkesztőséget, az ezzel az állítással logikailag összefüggő második kijelentést azonban eltérően ítélte meg.

[35] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, perköltség megfizetésére kötelezését kérték, másodlagosan a II. rendű alperest perköltség fizetésre kötelező rendelkezésének mellőzését,

annak megállapítását, hogy az elsőfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket a felek maguk viselik. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c), d) pontjára alapították.

[36] Az I. rendű alperes érvelése szerint a peradatok egyértelműen bizonyítják, hogy személy1 és a felperes között üzleti kapcsolatból eredő elszámolási vita keletkezett. A felperes egy 20 millió forint összegű tartozást kifejezetten, okiratba foglaltan elismert; az iraton „+8.500.000 millió vagy gépjármű” kézzel írt feltétel is szerepel. személy1 azonban a veszteséges üzleti kapcsolat eredményeként értékeli azt is, hogy el kellett adnia „luxus telephelyét”. személy1 vesztesége nem korlátozódik a felperes által elismert tartozás összegére, hanem azzal okozati összefüggésben további pénzügyi veszteségek is érték. Mindezek alapján az a közlés, hogy a felperes 40 millió forinttal megrövidítette személy1t, akkor is kellő ténybeli alapon áll, ha összecszerűségében nem teljesen bizonyított a követelés.

[37] A II. rendű alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul kötelezte őt perköltség fizetésére, hiszen a pernyertesség-pervesztesség arányát 50-50%-ban állapította meg.

[38] A felek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

[39] A felperes fellebbezése alaptalan, az alperesek fellebbezése alapos.

[40] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdése], ezért azt a másodfokú felülbírálat teljes terjedelmében érintette a fellebbezési kérelmek korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése]. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[41] Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel megváltoztatta a felperes fellebbezési kérelmeinek vizsgálati sorrendjét, mivel azokat a fél eshetőlegesen terjesztette elő, így az elbírálás kért sorrendje a másodfokú bíróságot nem kötötte. A felperes másodlagos kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését célozta, fellebbezésében azonban nem jelölt meg olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemére kihatott, és amelynek az orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű, és emiatt szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése (Pp. 381. §). Ezért a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálat érdemben nem volt elvégezhető.

[42] A felperes az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelése körében kérte a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjának alkalmazását, nem jelölte meg azonban, hogy a bizonyítás eredményét miért tartja okszerűtlennek, és ennek alapján a tényállás módosítását, kiegészítését miként kívánja, ezért az ennek megfelelő vizsgálat sem volt elvégezhető.

[43] Jogorvoslati kérelmeikben a felperes és az alperesek a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja körében semmilyen értékelhető jogi érvet nem adtak elő, amely körülmény önmagában kizárta az e felülbírálati jogkör alapján folytatott vizsgálatot.

[44] A felperes és alperesek fellebbezésükben egyaránt kifogásolták a sérelmezett kijelentések jogi értékelését. A felperes érvelése szerint az eljáró bíróság az első és második közlést téves értelmezés alapján tekintette értékítéletnek, míg az alperesek arra hivatkoztak, hogy a harmadik kijelentés megalapozatlan állításként értékelése helytelen. A jogorvoslati kérelmek ezen érvei tehát alapvetően a bíróság jogkérdésben való állásfoglalását támadták [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont], a tények másként minősítése pedig az ügy körülményeihez, ezek között különösen az alkalmazandó jogszabály jelentős tényállási elemeihez mérten további bizonyítást nem igényelt.

[45] A másodfokú bíróságnak a felülbírálat eredményeként levont következtetése szerint az elsőfokú ítélet az irányadó anyagi jognak csak részben felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságétól részben eltérő jogi következtetés vonható le.

[46] A jogvita eldöntése szempontjából abból kellett kiindulni, hogy a hír tartalma a közügyek megvitatásához kapcsolódik-e. Az Alkotmánybíróság gyakorlata ugyanis egységes abban, hogy a közéleti közlésekhez fokozottabb alaptörvényi védelem kapcsolódik.

[47] A közéleti viták elsősorban a sajtó, a média útján kapnak kibontakozási lehetőséget. Az aktuális közéleti témában érintett személyek pedig fokozottan kötelesek eltérni mind a közéletben való megjelenésük, szerepvállalásuk nyilvánosságra kerülését, mind az ezzel kapcsolatos véleménynyilvánításokat.

[48] Az Alkotmánybíróság értelmezésében „a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólásnál, illetve a közhatalmat gyakorló személyek tevékenységének bírálatánál”, illetve „valamennyi közéleti párbeszéd igényt tarthat a közéleti vitákat és a közügyek vitatását megillető alapjogi védelemre” {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [32] és [35]}. Az Alkotmánybíróság szerint „a nyilvános közlés minősítése során jellemzően nem a véleménynyilvánítással érintettek személyéből kell kiindulni, hanem azt kell vizsgálni, hogy a közlés közügyek, közéleti kérdések vitatására vonatkozik-e” {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [41], 3237/2022. (V. 18.) AB határozat, Indokolás [34]}.

[49] Az Alkotmánybíróság a 3237/2022. (V. 18.) AB határozatának [38] bekezdésében – a 3236/2018. (VII. 9.) AB határozatban foglaltakra utalással – azt fejtette ki, hogy „a közügyek vitája alkotmányjogi kategóriájának szerepe az, hogy a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik, és ezáltal korlátozza az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét. A személyiségvédelem korlátozottsága tehát nem csupán a hivatásszerűen vagy önként közszereplést vállalók esetében érvényesülő szabály, hiszen a közügyek vitatása adott esetben – a konkrét társadalmi vita erejéig – annál szélesebb személyi kört érinthet {3236/2018. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[50] A felperes énekes előadóművészi tevékenysége folytán közismert személy, így a vele kapcsolatos eseményeket széleskörű érdeklődés övezi. Ebbe az információhalmazba illeszkedik a felperes személyét, cselekményeit, ezen belül a gépkocsikereskedői tevékenységét érintő hírek köre is. Az előadóművészi tevékenysége miatt sikeres felperes személyének hitelességét jelentősen befolyásolja a népszerűség. Az a jelenség, hogy a média folytán híressé lett személyek saját egzisztenciájuk biztosítását célzó egyéb tevékenységeik gyakorlása (pénzügyi befektetések, üzleti kapcsolatok építése) során mennyire használják ki a róluk a közvéleményben kialakult, kedvező képet, az ismertségből származó előnyöket, a közügyek vitatásának témakörébe sorolható.

[51] A felperes neve egy jelentős súlyú bűncselekmény miatt megindult büntetőeljárásban merült fel, amelynek során a felperes előzetes letartóztatásba is került. Ezzel összefüggésben felkeltette a köz érdeklődését, hogy az egyébként sikeres énekes felperes milyen üzleti kapcsolatokat tartott fenn és az üzleti életben folytatott tevékenysége mennyiben volt megfeleltethető a róla kialakult, általánosságban sikeresként értékelt képpel. A sajtóhír témája a felperes személyének értékelése volt, annak bemutatásával, hogy az előbbieket között jelentős ellentmondás feszül.

[52] A jelen esetben ezért a felperest a 7/2014. (III. 7.) AB határozat Indokolásának [48]-[50] bekezdéseiben és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat Indokolásának [40] és [48] bekezdéseiben kifejtettek figyelembevételével a közérdeklődésre számot tartó büntető ügygel, illetve a gépkocsikereskedői tevékenységével kapcsolatos kijelentések vonatkozásában fokozottabb tűrési kötelezettség terheli. Személyére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.

évi V. törvény 2:44. §-ban meghatározott, a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[53] Az Alkotmánybíróság értelmezésében a sajtószervek felelőssége fennáll a tudottan valótlan tény állítása miatt és akkor is, ha a sajtószerv azért nem tudott annak valótlanságáról, mert a foglalkozása alapján elvárható körültekintést elmulasztotta. {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [16][17]}.

[54] Annak a megállapításánál, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megvalósult-e, azzal összefüggésben az I. rendű alperes köteles-e helyreigazítás közzétételére, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint kell figyelembe venni, és valóságos tartalmuknak megfelelően kell értékelni. A sajtó-helyreigazítás társadalmi rendeltetésének helyes értelmezéséből következően a közvélemény tájékoztatása szempontjából nem jelentős, a helyreigazítást kérő személyiségének megítélése szempontjából pedig közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem értékelhetők a közlemény egyéb részeitől függetlenül. A használt kifejezések és összefüggésük vizsgálatánál, valós tartalmuk szerinti értékelésénél jelentősége lehet a vizsgált kérdéssel kapcsolatban társadalmilag kialakult közfelfogásnak, általános vélekedésnek is. Az előbbi szempontrendszer adott ügyben való alkalmazása alapján az alábbiak állapíthatók meg.

[55] A cikk a felperes „áldozataként” említett személyt mutatja be, aki a hírportálnak a felperessel való üzleti kapcsolatáról és annak hátrányos következményeiről beszélt. A sajtóközlemény azt tartalmazza, hogy személyt 40 millió forinttal „rövidítette meg” a felperes, illetve el kellett adnia azt az ingatlant, ahová a fia született.

[56] Az írás nem minősül büntetőeljárásról való tudósításnak. Nem a büntetőeljárás aktuális állásáról számol be, figyelemmel arra is, hogy a személyt feljelentése alapján – jelentős értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt – folytatott eljárást a nyomozó hatóság 2022 májusában megszüntette, míg a cikk 2022. július 9-én jelent meg. Bár a sajtóközlemény utalt a felperessel szemben folytatott büntetőeljárásra („lábán nyomkövetővel »piheni ki« a 14 rácsok mögött töltött hónapokat”), de személyt ügyéről számolt be részletesen, ismertette, hogy személyt a felperessel fennállt üzleti kapcsolatát, a felperes személyét hogyan értékeli.

[57] A nyomozó hatóság rendelkezésre álló okiratait, személyt 65.P.22.071/2022. számú ügyben tett tanúvallomása alapján – a felperes által sem vitatottan – megállapítható, hogy a felperes üzleti kapcsolatban állt személyt vel és közöttük elszámolási vita alakult ki. A felperes személytől nagy számú gépkocsit vett át bizományosi értékesítésre, a jogviszonyok nyomozó hatóság számára feltárhatatlan láncolatát létrehozva. Ezek között – fiktívnek állított, de a tartozások rendezésére hivatott – kétoldalú megállapodás (kölcönszerződés) is szerepelt.

[58] Az írás személyt történetekkel kapcsolatos – való tényeken alapuló – értékelését, következtetéseit tárta az olvasók elé. A riportalany érzelmektől túlfűtött előadását is tartalmazta, annak egy-egy részletét az írás alcímeként szerepeltetve. Bemutatta, hogy személyt a felperes áldozatának érzi magát, aki az üzleti kapcsolatot, az elszámolási vita lezáratlanságát, követelésének teljesítetlenségét saját megkárosításaként éli meg. Ez a való tényeken alapuló értékítélet – helyességétől függetlenül – sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat. Az első sérelmezett közlés tekintetében tehát a keresetet el kellett utasítani.

[59] A harmadik közlés nagyságrendi túlzást tartalmaz, összecszerűségében pontatlan, mivel személyt a büntetőeljárásban 29,5 millió forint tartozás fennállásáról tett vallomást. Az összeget abból vezette le, hogy települési ingatlanát értékesítette, a vevő pedig a vételárat két nagy értékű gépjárművel és ezt meghaladóan készpénzzel kívánta kiegyenlíteni. A két autó értékesítését a felperes vállalta. Az összecszerűségben megjelenő túlzás a felperes

megítélése szempontjából lényegtelen, azt pedig, hogy a felperes személyivel szemben többmilliósz tartozást halmozott fel, a nyomozás során feltárt bizonyítékok alátámasztják.

[60] A jelen eljárásnak nem tárgya a felperes és személy1 közötti jogviszonyok tartalmának feltárása, anyagi vitájuk rendezése, az ugyanis a jogvita kereteit meghaladja. személy1 a nyomozó hatóság által is feltárt tények alapján fogalmazta meg azt a következtetést, hogy a felperes őt több millió forinttal megkárosította. Az összecszerűségben megjelenő pontatlanságnak a lényegi mondanivaló szempontjából nincs jelentősége, az esetleges számszaki tévedés a következtetést nem teszi megalapozatlanná.

[61] A kijelentés személy1 értékítéletét juttatja kifejezésre, azt, hogy a felperes az ügyletek láncolatával őt megkárosította, jogosnak vélt követeléséhez nem jutott hozzá. Az értékítélet sajtó-helyreigazítása nem rendelhető el, így az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a harmadik kijelentés helyreigazítására vonatkozó keresetet is elutasítja.

[62] A riportalany azt is az anyagi vita rendezetlenségére, követelése behajthatatlanságára vezette vissza, hogy a felperes „elvette gyermeke jövőjét”. Ez a sérelmezett kijelentés az elsőfokú bíróság okfejtésével és jogi minősítésével egyezően tényekből levont olyan következtetés, amely – helyességétől függetlenül – helyreigazítás elrendelését nem teszi lehetővé. Tévesen hivatkozott arra a felperes fellebbezésében, hogy ezen közlés valóságtartalma a bizonyíthatósági teszt alapján bizonyítható lett volna, ugyanis a kijelentés személy1 szubjektív értékítéletét tartalmazza, amelyet annak kapcsán fogalmazott meg, hogy a felperessel való üzleti kapcsolata során olyan kár érte, amely szerinte gyermeke jövőjére is kihat. A második sérelmezett közlés tekintetében tehát az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a keresetet el kellett utasítani.

[63] Helyreigazítási kötelezettség hiányában pedig az I. rendű alperes a valóság közlésére sem kötelezhető.

[64] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a keresetet teljesen elutasította. A keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést (első és második kijelentés) a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[65] Az alperesek fellebbezése eredményes, a felperes fellebbezése eredménytelen, ezért a felperes az első- és másodfokú eljárásban is pervesztes. Ezért a másodfokú bíróság, az elsőfokú ítéletet e részében is megváltoztatva, mellőzte a II. rendű alperest perköltség és kereseti illeték megfizetésére kötelező rendelkezést. Ugyanezen indokok alapján a perköltség viselésére vonatkozó fellebbezési érvek érdemi vizsgálata szükségtelen volt.

[66] A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

[67] Tekintettel arra, hogy az alperesek perköltségigényt előterjesztettek ugyan, költségeiket azonban a jogszabálynak megfelelő módon nem számították fel, a Fővárosi Ítéltábla nem ítelt meg első- és másodfokú perköltséget a javukra [Pp. 82. § (3) bekezdése].

[68] A felperes a pervesztességére tekintettel viseli a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint számított 36.000 forint kereseti illetéket, továbbá a saját, illetve az alperesek fellebbezése folytán felmerült, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja,

42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított, kétszer 48.000 forint, összesen 96.000 forint fellebbezési illetéket a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet – 2023. január 1-jétől, a 26/2022. (XII. 6.) IM rendelettel módosított – 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

[69] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes.

[70] A másodfokú bíróság tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesz eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2023. március 14.

dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Éva s.k.
bíró